

Ruch graniczny oraz wydatki cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą w 3 kwartale 2023 r.

20.12.2023 r.


6,3%

Wzrost liczby przekroczeń granicy Polski w 3 kwartale 2023 r. w stosunku do 3 kwartału 2022 r.

W 3 kwartale 2023 r. odnotowano wzrost ruchu granicznego cudzoziemców o 6,8% i Polaków o 5,7% w stosunku do analogicznego okresu poprzedniego roku.

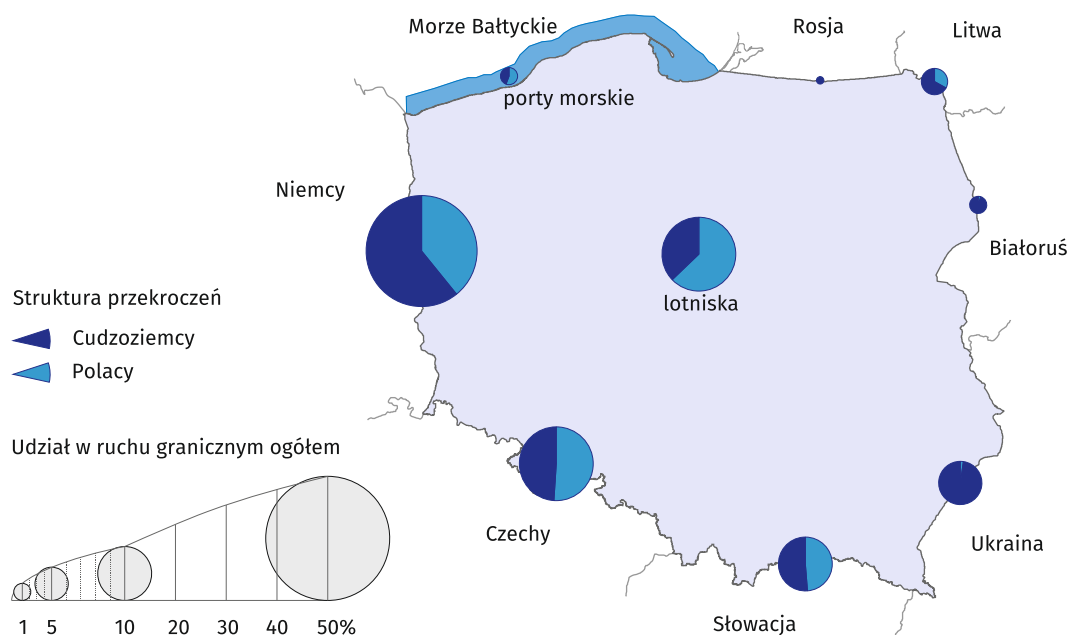
Wartości towarów i usług zakupionych w tym okresie przez cudzoziemców w Polsce oraz towarów i usług zakupionych przez Polaków za granicą były większe niż w 3 kwartale 2022 r., odpowiednio o 15,8% i o 12,9%.

Ruch graniczny

W 3 kwartale 2023 r. liczba przekroczeń granicy Polski wyniosła 83,6 mln osób. W ogólnej liczbie przekroczeń granicy cudzoziemcy (nierezydenci) stanowili 56,1%, a mieszkańcy Polski (rezydenci) – 43,9%. Ruch graniczny (z Polski i do Polski) był większy o 5,0 mln przekroczeń w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku. W stosunku do poprzedniego kwartału ogólna liczba przekroczeń wzrosła o 10,3% (cudzoziemców o 7,2%, a Polaków o 14,5%).

W omawianym kwartale 72,4% ogółu przekroczeń dotyczyło granicy lądowej Polski z krajami Unii Europejskiej (UE), 18,9% granicy na lotniskach, 8,0% zewnętrznej granicy lądowej UE i 0,7% granicy morskiej.

Mapa 1. Ruch graniczny osób (z Polski i do Polski) według odcinków granic w 3 kwartale 2023 roku



W strukturze ruchu granicznego na granicy lądowej największy udział miały przekroczenia odcinka granicy z Niemcami (49,8%), następnie z: Czechami (23,8%), Słowacją (13,0%), Ukrainą (8,5%), Litwą (3,5%), Białorusią (1,1%) i Rosją (0,3%).

W 3 kwartale 2023 r. liczba przekroczeń granicy Polski przez cudzoziemców i Polaków była większa zarówno w porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku, jak i w porównaniu z 2 kwartałem 2023 r.

W strukturze przekroczeń granicy Polski przeważali cudzoziemcy

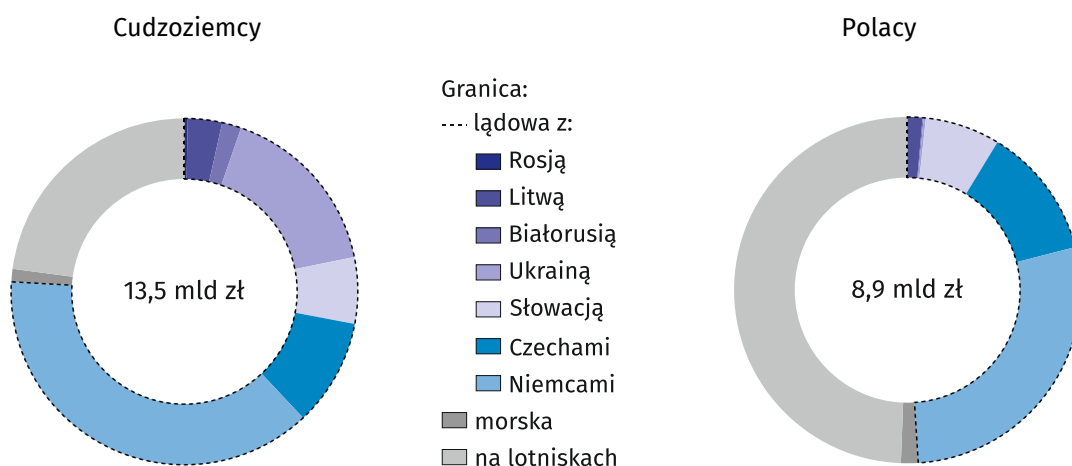
Wśród cudzoziemców przekraczających poszczególne odcinki lądowej granicy Polski dominowali obywatele kraju sąsiadującego, na przykład: na granicy z Ukrainą – obywatele Ukrainy (96,4%), a na granicy z Białorusią – obywatele Białorusi (87,3%).

Wydatki cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą

Wartość towarów i usług zakupionych w Polsce przez cudzoziemców w 3 kwartale 2023 r. ukształtowała się na poziomie 13,5 mld zł, natomiast wydatki poniesione w tym okresie za granicą przez mieszkańców Polski wyniosły 8,9 mld zł. Było to odpowiednio o 15,8% i o 12,9% więcej niż w analogicznym kwartale poprzedniego roku. W stosunku do poprzedniego kwartału wydatki cudzoziemców były większe o 15,3%, a Polaków wzrosły o 28,2%.

Wartość zakupionych towarów i usług, zarówno przez cudzoziemców w Polsce jak i przez Polaków za granicą, była większa niż w 3 kwartale 2022 r.

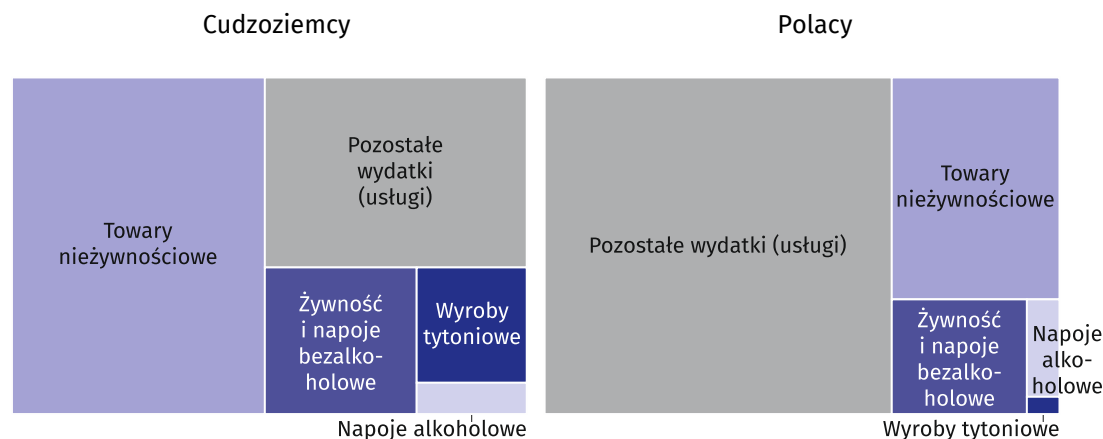
Wykres 1. Struktura wydatków ogółem cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą według odcinków granic w 3 kwartale 2023 roku



W strukturze wydatków poniesionych w Polsce przez cudzoziemców przekraczających lądową granicę w 3 kwartale 2023 r. największy udział miały wydatki przekraczających granicę z Niemcami (50,0%), następnie z: Ukrainą (21,7%), Czechami (13,2%), Słowacją (8,2%), Litwą (4,3%), Białorusią (2,3%) i Rosją (0,3%).

W przypadku mieszkańców Polski, przekraczających lądową granicę kraju, największe wydatki za granicą ponieśli przekraczający granicę z Niemcami (57,2%), następnie z: Czechami (25,2%), Słowacją (14,3%), Litwą (2,8%), Ukrainą (0,3%), Białorusią i Rosją (po 0,1%).

Wykres 2. Struktura wydatków ogółem cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą według grup asortymentowych w 3 kwartale 2023 roku



Cudzoziemcy przekraczający zewnętrzną lądową granicę UE na terenie Polski na zakup towarów nieżywnościowych przeznaczali 77,7% swoich wydatków, na żywność i napoje bezalkoholowe – 13,8%, a na pozostałe wydatki (usługi) – 8,5%.

Mieszkańcy Polski, przekraczający zewnętrzną lądową granicę UE na terenie Polski, większość wydatkowanych za granicą środków (53,7%) przeznaczyci na zakup towarów nieżywnościowych, na pozostałe wydatki (usługi) – 21,2%, a na żywność i napoje bezalkoholowe – 11,3%.

Największy odsetek (51,9%) w strukturze wydatków ogółem poniesionych w Polsce przez cudzoziemców przekraczających wewnętrzną granicę UE w 3 kwartale 2023 r. stanowiły wydatki na towary nieżywnościowe. Znaczny udział w strukturze wydatków nierezydentów miały pozostałe wydatki (usługi) – 20,3% oraz wydatki na żywność i napoje bezalkoholowe – 13,6%. Z kolei w strukturze wydatków poniesionych za granicą przez mieszkańców Polski dominowały pozostałe wydatki (usługi) – 51,9% i towary nieżywnościowe – 32,7%. Na żywność i napoje bezalkoholowe Polacy przeznaczyci 12,1% swoich wydatków.

Tablica 1. Ruch graniczny oraz wydatki cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą w 3 kwartale 2023 roku

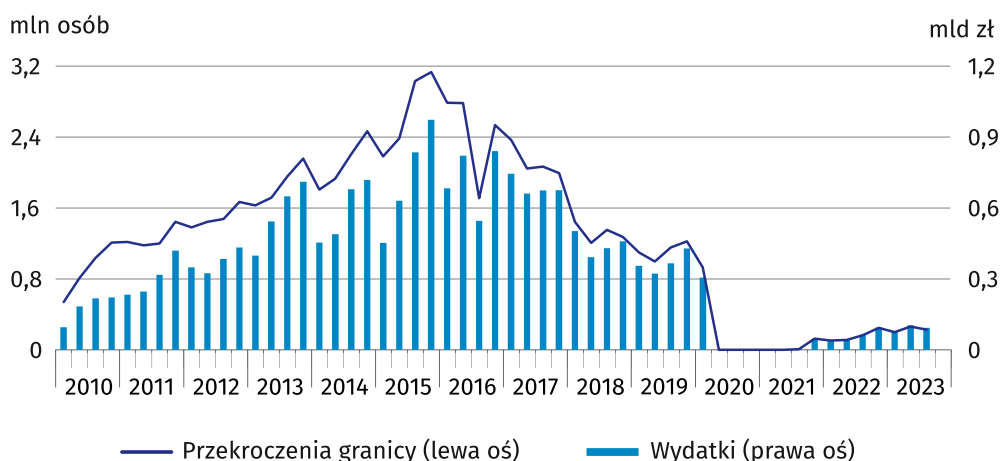
Granica	Ruch graniczny ^a				Wydatki			
	cudzoziemców		Polaków		cudzoziemców		Polaków	
	w mln osób	3 kw. 2022 =100	w mln osób	3 kw. 2022 =100	w mln zł	3 kw. 2022 =100	w mln zł	3 kw. 2022 =100
Ogółem	46,88	106,8	36,72	105,7	13 535,4	115,8	8 878,5	112,9
lądowa	40,76	104,5	26,49	101,2	10 269,1	112,2	4 348,0	104,7
zewnętrzna UE	6,53	115,6	0,19	91,6	2 504,8	123,8	21,5	91,6
z: Rosją	0,18	142,8	0,02	156,9	34,6	148,6	2,4	147,7
Białorusią	0,73	72,6	0,04	53,1	238,1	86,2	4,1	55,4
Ukrainą	5,61	124,4	0,13	106,4	2 232,1	129,4	15,0	103,9
wewnętrzna UE	34,24	102,7	26,30	101,2	7 764,3	108,9	4 326,5	104,7
z: Litwą	1,57	105,1	0,78	106,2	438,8	109,9	121,9	115,6
Słowacją	4,46	102,7	4,24	101,6	836,5	107,0	623,6	103,9
Czechami	7,82	105,8	8,16	101,6	1 352,1	113,6	1 094,9	103,9
Niemcami	20,38	101,3	13,12	100,7	5 137,0	108,0	2 486,1	104,8
morska	0,26	93,2	0,33	96,2	165,9	96,8	140,9	95,9
na lotniskach	5,86	126,8	9,90	120,3	3 100,3	131,1	4 389,5	123,2

a Z Polski i do Polski.

Zróżnicowanie wydatków, w tym także pod względem struktury asortymentowej, występowało wśród przekraczających poszczególne odcinki granic cudzoziemców oraz Polaków. Związane jest to, m.in.: ze sposobem podróżowania, celem podróży, długością pobytu czy też opłacalnością dokonywania zakupów za granicą.

W 3 kwartale 2023 r. w ramach małego ruchu granicznego (MRG) odnotowano 228,7 tys. przekroczeń przez cudzoziemców granicy Polski z Ukrainą. W porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku był to wzrost o 37,7%, a w stosunku do poprzedniego kwartału spadek o 12,9%. Wartość wydatków poniesionych przez cudzoziemców przekraczających granicę w ramach MRG w 3 kwartale 2023 r. wyniosła 92,8 mln zł.

Wykres 3. Mały ruch graniczny cudzoziemców na granicy polsko-ukraińskiej według kwartałów

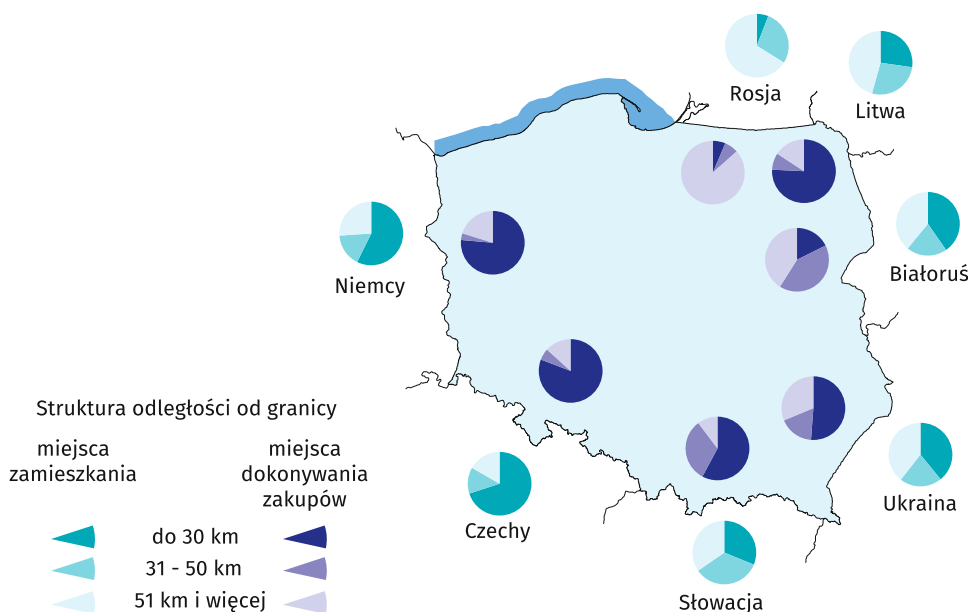


W 3 kwartale 2023 r. mały ruch graniczny stanowił 4,1% przekroczeń przez cudzoziemców lądowej granicy Polski z Ukrainą

Zasięg oddziaływania granicy

Z przeprowadzonych badań wynika, że przekraczający w 3 kwartale 2023 r. lądową granicę Polski, zarówno cudzoziemcy jak i Polacy, byli najczęściej mieszkańcami miejscowości zlokalizowanych w odległości do 50 km od granicy – 71,8% cudzoziemców i 70,3% Polaków, w tym 52,7% cudzoziemców i 58,0% Polaków mieszkało w pasie do 30 km od granicy.

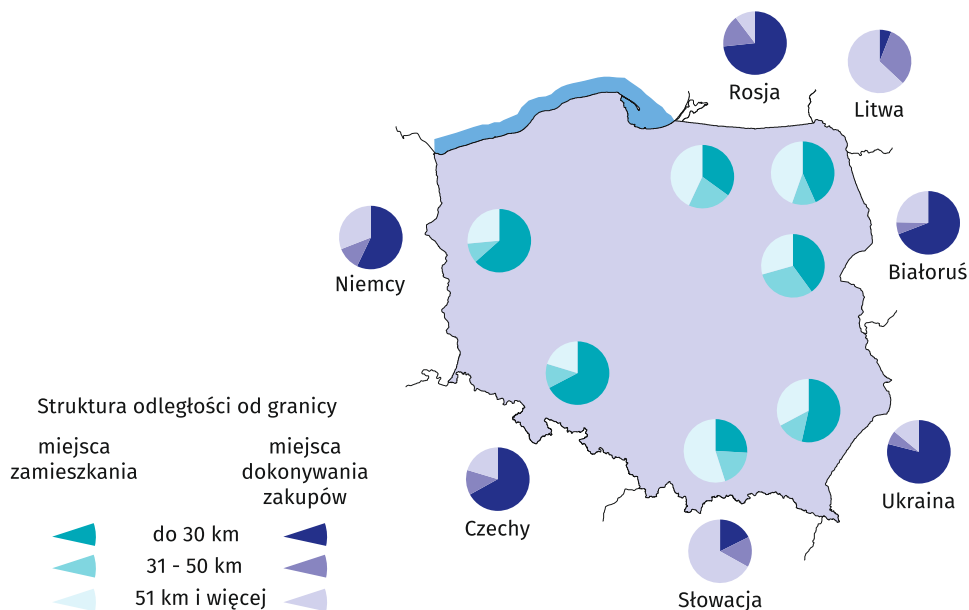
Mapa 2. Zasięg oddziaływania granicy na podstawie przekroczeń odcinków granicy przez cudzoziemców w 3 kwartale 2023 roku



Zarówno cudzoziemcy, jak i Polacy przekraczający lądową granicę Polski byli najczęściej mieszkańcami miejscowości zlokalizowanych w odległości do 50 km od granicy

W przypadku zewnętrznej granicy UE na terenie Polski 59,8% cudzoziemców oraz 66,8% Polaków przekraczających lądową granicę Polski mieszkało w pasie do 50 km od granicy, a w przypadku wewnętrznej granicy UE odpowiednio 74,0% i 70,4%.

Mapa 3. Zasięg oddziaływania granicy na podstawie przekroczeń odcinków granicy przez Polaków w 3 kwartale 2023 roku



Większość, zarówno cudzoziemców, jak i Polaków przekraczających lądową granicę Polski, dokonywała zakupów w odległości do 50 km od granicy

Większość cudzoziemców dokonywała zakupów w pasie do 50 km od granicy. W przypadku zewnętrznej granicy UE na terenie Polski – było to 65,9% przekraczających, natomiast w przypadku granicy wewnętrznej UE – 82,9%. Z kolei odsetek Polaków dokonujących zakupów w pasie do 50 km od granicy zewnętrznej wyniósł 84,2% ogółu przekraczających, natomiast w przypadku granicy wewnętrznej – 65,5%.

Uwagi metodyczne

1. Prezentowaną informację opracowano na podstawie wyników badań „Podróże nierezydentów do Polski. Ruch pojazdów i osób na granicy Polski z krajami Unii Europejskiej” oraz „Uczestnictwo mieszkańców Polski (rezydentów) w podróżach” ujętych w Programie badań statystycznych statystyki publicznej. Metodologia badań została opracowana przez Główny Urząd Statystyczny, Urząd Statystyczny w Rzeszowie we współpracy z Narodowym Bankiem Polskim oraz Ministerstwem Sportu i Turystyki. Badania prowadzone od 2014 r. są wynikiem integracji czterech badań, w tym „Badania obrotu towarów i usług w ruchu granicznym na zewnętrznej granicy Unii Europejskiej na terenie Polski”.
2. Badanie podróży cudzoziemców (nierezydentów) do Polski oraz ruchu pojazdów i osób na granicy Polski z krajami Unii Europejskiej w 3 kwartale 2023 r. było realizowane w terenie przez ankierów statystycznych. Wyniki badania opracowano również z wykorzystaniem innych źródeł danych. Badanie podróży cudzoziemców (nierezydentów) obejmuje wyjeżdżających z Polski przez wewnętrzną i zewnętrzną granicę UE na terenie Polski. Badaniu nie podlegają osoby przebywające w Polsce powyżej 1 roku, z wyjątkiem osób podróżujących w celach edukacyjnych i zdrowotnych. Dane dotyczące wydatków poniesionych przez cudzoziemców (nierezydentów) w Polsce uwzględniają także towary zakupione w Polsce w celu odsprzedaży w kraju nierezydenta. Badaniem ruchu granicznego (w obu kierunkach – z Polski i do Polski) objęte są osoby i pojazdy przekraczające granicę Polski z krajami Unii Europejskiej na wybranych drogowych przejściach granicznych.
3. Badanie uczestnictwa Polaków (rezydentów) w podróżach prowadzone jest w gospodarstwach domowych, w cyklu kwartalnym (w miesiącu następnym po kwartale), przy wykorzystaniu przede wszystkim metody telefonicznej. Badaniu nie podlegają osoby przebywające za granicą powyżej 1 roku, z wyjątkiem osób podróżujących w celach edukacyjnych i zdrowotnych. Prezentowane dane dotyczące wydatków rezydentów poniesionych za granicą obejmują wydatki finansowane tylko ze środków własnych (nie są wliczane wydatki finansowane przez zakład pracy oraz inne osoby i instytucje), uwzględniają także towary zakupione za granicą w celu odsprzedaży w Polsce.
4. Dane o ruchu granicznym na zewnętrznej granicy UE na terenie Polski pochodzą z Komendy Głównej Straży Granicznej i dotyczą liczby przekroczeń granicy. Osoba przekraczająca granicę kilkakrotnie liczona jest tyle razy, ile razy przekracza tę granicę. Dane obejmują wszystkie przejścia graniczne (drogowe, kolejowe i rzeczne).
5. Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Gabinetem Ministrów Ukrainy o zasadach małego ruchu granicznego weszła w życie 1 lipca 2009 r.
6. Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Federacją Rosyjską o zasadach małego ruchu granicznego weszła w życie 27 lipca 2012 r. Od 4 lipca 2016 r. pozostaje ona zawieszona.
7. Zasady przekraczania granicy na poszczególnych przejściach granicznych precyzuje Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 13 marca 2020 r. w sprawie czasowego zawieszenia lub ograniczenia ruchu granicznego na określonych przejściach granicznych (Dz. U. z 2020 r., poz. 435 z późn. zm.).
8. W niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem” ze względu na zaokrąglenia danych. Liczby względne (wskaźniki, odsetki) obliczono na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w opracowaniu. Liczby te są poprawne pod względem merytorycznym.
9. Prezentowane dane mają charakter wstępny.

W przypadku cytowania danych Głównego Urzędu Statystycznego prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło danych GUS”, a w przypadku publikowania obliczeń dokonanych na danych opublikowanych przez GUS prosimy o zamieszczenie informacji: „Opracowanie własne na podstawie danych GUS”.

Opracowanie merytoryczne:
Urząd Statystyczny w Rzeszowie

Dyrektor Marek Cierpiat-Wolan
Tel.: 17 853 52 10, 17 853 52 19







Wydział Współpracy z Mediami

Tel.: 22 608 38 04

e-mail: obslugaprasowa@stat.gov.pl

Rozpowszechnianie:
Rzecznik Prasowy Prezesa GUS

Karolina Banaszek
Tel.: 695 255 011

-  stat.gov.pl
-  [@GUS_STAT](https://twitter.com/GUS_STAT)
-  [@GlownyUrzadStatystyczny](https://www.facebook.com/GlownyUrzadStatystyczny)
-  [gus_stat](https://www.instagram.com/gus_stat)
-  [glownyurządstatystycznygus](https://www.youtube.com/glownyurządstatystycznygus)
-  [glownyurządstatystyczny](https://www.linkedin.com/company/glownyurządstatystyczny)

Powiązane opracowania

[Ruch graniczny oraz wydatki cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą w 2022 r.](#)

[Turystyka w 2022 r.](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Cudzoziemcy](#)

[Nierezydenci](#)

[Rezydenci](#)

[Mały ruch graniczny](#)